

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Aleny Pavlíčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce:

[redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Miroslavem Bartošem
sídlem Bílinská 1, Ústí nad Labem

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2017, čj. MSP-202/2016-ODSK-OTC/12

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2017 (dále jen jako „napadené rozhodnutí“), které mu bylo doručeno dne 22. 2. 2017 a kterým bylo zčásti řízení zastaveno z důvodu zpětvzetí (co do částky 2 400 Kč) a zčásti byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí peněžité pomoci obětem

Shodu s prvopisem potvrzuje: XX

trestných činů v částce 50 316 Kč dle § 28 odst. 1 písm. a) zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění pozdějších předpisů, neboť žalobce nesplnil podmínky stanovené v § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů.

2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Žalobce, zastoupený advokátem, podal dne 10. 3. 2016 u žalovaného žádost o peněžitou pomoc obětem trestných činů, a to ve výši 50 316 Kč jako součtu majetkové a nemajetkové újmy způsobené úmyslným ublížením na zdraví. V této částce žalobce uplatnil nemajetkovou újmu ve výši 22 347 Kč přiznanou mu rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. 67 T 40/2015, náklady právního zastoupení vypočtené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 20 618 Kč vč. DPH, ušlou mzdu v důsledku pracovní neschopnosti ve výši 4 951 Kč a náklady v důsledku stomatologického zákroku zapříčiněného zaviněním odsouzeného ve výši 2 400 Kč. K žádosti přiložil mj. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1, výplatní pásky, kalkulaci ušlé mzdy, fakturu za právní zastoupení, potvrzení o pracovní neschopnosti a výpis o zaslaném plnění nemocenského pojištění.
4. Žalovaný přípisem ze dne 12. 8. 2016 vyrozuměl žalobce o zahájení řízení a vyzval jej k odstranění vad žádosti, a to odstranění rozporů mezi průvodním dopisem a formulářem jednoznačným uvedením výše náhrady nákladů trestního řízení a dále k předložení lékařských zpráv ve vztahu k jeho zraněním, kopie pracovní smlouvy, mzdových listů od zaměstnavatele v období červenec až prosinec 2014, potvrzení České správy sociálního zabezpečení (dále jen jako „ČSSZ“) o výši vyplacených dávek nemocenského pojištění v souvislosti s pracovní neschopností v období od 20. 12. 2014 do 10. 1. 2015 a lékařské zprávy stomatologa a ke sdělení, jaké kroky žalobce podnikl ve vztahu k přímému škůdci za účelem uplatnění nároku na náhradu škody a vymožení přisouzené náhrady nemajetkové újmy.
5. Na to žalobce reagoval dopisem ze dne 1. 9. 2016, doručeným žalovanému dne 12. 9. 2016, v němž poukázal na to, že výše nemajetkové újmy mu byla přiznána pravomocným rozsudkem, a přiložil lékařskou zprávu o ošetření a hospitalizaci v Nemocnici Na Františku v Praze a následném ošetření v Krajské nemocnici v Ústí nad Labem. Dále uvedl, že formulář neobsahoval u nákladů právního zastoupení náhradu za použití motorového vozidla ve výši 4 040 Kč, náhrada nákladů tak činí 20 618 Kč. V souvislosti s ušlou mzdou doložil pracovní smlouvu a mzdové listy a požádal žalovaného, aby vyžádal od ČSSZ potvrzení s tím, že se ho sám pokusí zajistit. Dále uvedl, že nepožaduje s ohledem na hospodárnost řízení úhradu za stomatologický zákrok a bude ji případně uplatňovat po pachateli. K tomu, jaké kroky podnikal za účelem uplatnění nároků, žalobce doplnil, že zaslal výzvu k dobrovolnému splnění odsuzujícího rozsudku a výzvu k náhradě škody, do dnešního dne však nebylo nic dobrovolně uhrazeno a další postup by znamenal další náklady na straně žalobce, nelze tak aplikovat § 29 a násl. zákona o obětech trestných činů. Proto žalobce navrhl, aby mu byla přiznána peněžitá pomoc ve výši 47 916 Kč, příp. pokud nelze na základě podkladů peněžitou pomoc přiznat v požadované výši nebo nebude dosahovat 10 000 Kč, požádal o přiznání peněžité pomoci v paušální výši 10 000 Kč v souladu s § 28 odst. 1 zákona o obětech trestných činů.

6. Žalovaný napadeným rozhodnutím řízení co do částky 2 400 Kč pro zpětvzetí dle § 66 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „správní řád“), zastavil, ve zbylém rozsahu žádost pro nesplnění podmínek stanovených v § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů zamítl. Žalovaný provedl dokazování listinami přiloženými žalobkyní a trestním spisem Obvodního soudu pro Prahu 1, sp. zn. 67 T 40/2015, přičemž dospěl k závěru, že z provedeného dokazování sice plyne, že odsouzený byl uznán vinným spácháním přečinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, avšak tato skutečnost sama nepostačuje pro naplnění § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů, jelikož vymezení újmy na zdraví v § 122 odst. 1 tr. zákoníku je vymezeno odlišně od ublížení na zdraví dle zákona o obětech trestných činů. Z provedeného dokazování však dle žalovaného nebylo prokázáno, že by žalobce utrpěl taková zranění, která by omezovala či znesnadňovala jeho obvyklý způsob života nejméně po dobu tří týdnů, tj. že byla naplněna kritéria § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů a že by tak bylo možné žalobce považovat za oběť trestné činnosti ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona. Žalobce byl v pracovní neschopnosti v době od 20. 12. 2014 do 8. 1. 2015 včetně, tj. po dobu 19 dní (2 týdnů a 5 dnů), z lékařských zpráv nelze omezení žalobce nebo znesnadnění jeho obvyklého způsobu života v souvislosti s utrpěným zraněním dovodit po dobu více jak dvou dnů a ze znaleckého posudku plyne, že žalobce byl omezen po dobu preventivní hospitalizace a následnou nutností dodržovat klidový režim po dobu cca tří týdnů a vystavená neschopnost v délce 19 dnů byla souladná s charakterem utrpěných zranění, ani z něj tak nelze dovodit omezení či znesnadnění obvyklého způsobu života žalobce v souvislosti s utrpěnými zraněními po dobu nejméně tří týdnů.

II. Obsah žaloby

7. Žalobce v prvním žalobním bodu namítl, že žalovaný porušil procesní předpisy, jelikož rozhodnutí bylo vydáno s více jak osmiměsíčním prodlením.
8. Dále uvedl, že rozhodnutí vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu i nesprávného posouzení věci. Žalovaný dovozuje, že pracovní neschopnost žalobce trvala 19 kalendářních dní, tj. 2 týdny a 5 dnů, proto není naplněna podmínka § 24 odst. 1 písm. a) zákona o obětech trestných činů. Nelze však ztotožňovat délku pracovní neschopnosti s délkou omezení na běžném způsobu života. Pracovní neschopnost žalobce sice byla ukončena dne 8. 1. 2015, k ukončení však došlo i na žádost žalobce, který si nadále nemohl dovolit ztrátu příjmu. Necítil se zdravotně tak jako před incidentem, bylo zřejmě zasaženo i jeho duševní zdraví a s následky se potýká dodnes, přibližně do konce února 2015 pak nemohl zvedat těžké předměty, provádět fyzicky náročnější aktivity a sportovat, jelikož pociťoval bolest hlavy.
9. K tomu podotkl, že pokud žalovaný neměl postaveno na jisto, zda je žalobce obětí trestného činu ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů, pak měl žalobce vyzvat k doplnění dokazování. Žalovaný však žalobce vyzval pouze k předložení lékařských zpráv. Taktéž měl nařídit ústní jednání, kdy takový postup byl zjevně nezbytný ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu.
10. Dále žalobce uvedl, že žalovaný se nijak nevypořádal se skutečností, že doba léčení vyplývá z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 9. 2015, sp. zn. 67 T

40/2015, a to z popisu skutku. Pravomocným rozsudkem je tak deklarováno, že léčení žalobce trvalo nejméně tři týdny. Další dokazování je tak nadbytečné a porušující zásadu hospodárnosti a žalovaný měl z tohoto rozsudku vyjít.

11. Žalobce namítl rovněž nesprávné právní posouzení, kdy uvedl, že aby byla určitá osoba považována za oběť trestné činnosti, nemusí jí být újma na zdraví způsobena, ale stačí eventualita vzniku takové újmy. Z popisu skutku v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 je zřejmé, že jednání pachatele bylo vedeno snahou ublížit žalobci na zdraví, to, že si újma na zdraví oficiálně vyžádala kratší než třítydenní léčení, je proto zcela irelevantní. Závěr žalovaného, že na žalobce nelze hledět jako na oběť trestného činu, je v rozporu s § 2 odst. 3 zákona o obětech trestných činů, resp. jej vůbec nezohledňuje.
12. K tomu doplnil, že i výše škody byla zcela jasně vyčíslena, kdy výše nemajetkové újmy byla stanovena pravomocným rozsudkem na částku 22 347 Kč, náklady na právní zastoupení byly účelně vynaloženy a doloženy v částce 20 618 Kč a náhrada škody spočívající v ušlé mzdě po odečtení dávek nemocenského pojištění činí 4 951 Kč, což bylo řádně doloženo.

III. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
14. Předně uvedl, že není zřejmé, co žalobce vytýká výroku I. rozhodnutí, proto se v tomto rozsahu nemůže vyjádřit.
15. K výroku II. konstatoval, že překročení lhůty k vydání rozhodnutí nemá vliv na skutková zjištění ani právní posouzení, ve vztahu k věcnému posouzení je tak irelevantní. Žalobce vycházel nejen z délky pracovní neschopnosti, ale i z obsahu dalších lékařských zpráv a znaleckého posudku a uzavřel, že ani z jednoho z uvedených důkazů nevyplývá, že by omezení žalobce znesnadňovalo jeho obvyklý způsob života v souvislosti s utrpenými zraněními po dobu nejméně tří týdnů. To je i v souladu se sdělením samotného žalobce, které učinil při výpovědi v rámci hlavního líčení konaného u Obvodního soudu pro Prahu 1 v řízení vedeném pod sp. zn. 67 T 40/2015. Žalovaný tak má i nadále skutkový stav za plně zjištěný a podložený objektivními důkazy. Nová tvrzení žalobce, která neuváděl ani ve správním, ani v trestním řízení, považuje žalovaný za účelová.
16. Odkaz žalobce na „dobu léčení“ uvedenou v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 v délce nejméně tří týdnů je irelevantní, jelikož splnění podmínky dle § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů je spojeno se znesnadněním obvyklého způsobu života oběti po dobu nejméně tří týdnů.
17. Náзор, že již po naplnění definice v § 2 odst. 2 zákona o obětech trestných činů by měla být peněžité pomoci přiznána, je nesprávný a nemá oporu v zákoně. Ne všechny osoby uvedené v tomto ustavení lze považovat za oprávněné žadatele, kteří by měli nárok na poskytnutí peněžité pomoci od státu.
18. K vyčíslení požadované peněžité pomoci žalovaný uvedl, že v rozhodnutí se jí nevěnoval, jelikož žádost zamítl pro nesplnění základu nároku. Žalovaný jej přesto i nadále nepovažoval za jasně vyčíslený a jednoznačný, jelikož jednak požadoval peněžitou pomoc ve výši 47 916 Kč a jednak pro případ, že nelze peněžitou pomoc na základě podkladů přiznat, paušální částku 10 000 Kč. Forma a výše peněžité pomoci je

taxativně stanovena v § 28 odst. 1 zákona o obětech trestných činů, až na položku ušlého zisku však nelze požadavky žalobce pod žádnou z taxativně uvedených kategorií tohoto ustanovení podřadit.

V. Jednání soudu

19. Jednání dne 1. 6. 2020 se žalobce nezúčastnil, přičemž zaslal soudu krátce před jednáním omluvu, v níž souhlasil s projednáním bez jeho přítomnosti. Soud tedy jednal dle § 49 odst. 3 s. ř. s. v nepřítomnosti žalobce. Žalovaný setrval na svém písemném podání, pouze doplnil, že má za to, že správně zjistil skutkový stav a najisto postavil, že žalobce není obětí trestného činu ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů, dostačující rovněž bylo, vyzvat žalobce pouze k předložení lékařských zpráv, neboť ty jsou povinným podkladem rozhodnutí, a to dle § 31 odst. 3 téhož zákona.
20. Soud zamítl návrh žalobce na provedení důkazu účastnickým výsledkem žalobce pro jeho nadbytečnost (viz dále), vedle toho soud poukazuje též na skutečnost, že se žalobce k jednání soudu nedostavil, soud tak má za to, že se žalobce sám vzdal provedení tohoto důkazu.

VI. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

21. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen jako „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Dle § 2 odst. 2 zákona o obětech trestných činů se obětí rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.
23. Dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o obětech trestných činů má právo na peněžitou pomoc obětí, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví.
24. Dle § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů se ublížením na zdraví pro účely tohoto zákona rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje nejméně po dobu tří týdnů obvyklý způsob života oběti a který vyžaduje lékařského ošetření.
25. Dle § 25 odst. 1 zákona o obětech trestných činů peněžitá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené obětí trestným činem.
26. Dle § 28 odst. 1 písm. a) zákona o obětech trestných činů se peněžitá pomoc poskytne na žádost oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. a) v paušální částce 10 000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč.
27. Soud předně zdůrazňuje, že zákon o obětech trestných činů je nutno vykládat dle smyslu a účelu této právní úpravy. Ty jsou vyjádřeny zejména v důvodové zprávě k návrhu zákona o obětech trestných činů, projednanému v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR jako sněmovní tisk 617/0. V této důvodové zprávě zákonodárce

k pohnutkám, které jej vedly k přijetí komplexní právní úpravy, upravující práva obětí trestných činů, jak jsou definovány v § 2 odst. 2 zákona, uvedl: „Až teprve novější právní úpravy jsou ovlivňovány trendem posilování práv obětí, což souvisí právě s poznatky viktimologickými, a také s postupným rozšiřováním účelu trestního řízení (srov. § 1 tr. řádu, § 3 odst. 7 zákona o soudnictví ve věcech mládeže), a potažmo i s koncepcí restorativní justice. Celosvětový trend posilování práv obětí je logickým důsledkem selhání státu v oblasti ochrany fyzických osob před pachateli trestných činů. Oběti je třeba věnovat péči a tím zmírnit dopad trestného činu na její osobnost a kompenzovat újmu tím vzniklou. Oběť by se tak vedle jejího procesního postavení měla stát subjektem zvláštní péče ze strany státu. (...) Mluví-li se o oběti, zdůrazňuje se fakt, že v důsledku trestného činu (činu jinak trestného) vznikla fyzické osobě újma, a proto by trestným činem postižená osoba měla mít taková práva, která zajistí, že s ní bude zacházeno s ohledem na způsobenou újmu, ze strany státu jí bude nabídnuta a popř. poskytnuta určitá péče, a alespoň v některých případech jí bude újma kompenzována. Proto může (a zpravidla bude) mít oběť i postavení poškozeného v trestním řízení.“

28. Ke smyslu a účelu zákona se již opakovaně vyjádřil i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 25. 10. 2018, čj. 2 As 297/2017 – 26, konstatoval, že „zákon o obětech trestných činů byl přijat s cílem zlepšit postavení obětí, zejména tak, aby s nimi bylo zacházeno s respektem k jejich osobnosti, citlivě s ohledem na situace, v jakých se (nikoliv vlastní vinou) nachází, a způsobem, který jim nepřivodí další újmu. Spolu s tím byl též zdůrazněn aspekt, aby byla obětem trestných činů poskytnuta pomoc, a to včetně pomoci peněžní (viz důvodová zpráva k zákonu o obětech trestných činů). Co se pak týče základních principů, na nichž je poskytování peněžité pomoci vystavěno, platí, že primárním účelem peněžité pomoci je překlenutí zhoršené sociální situace způsobené obětí trestným činem, jak uvádí § 25 zákona o obětech trestných činů. Zároveň však lze dovodit také sekundární účel peněžité pomoci, jímž je (byť částečná) reparace újmy, která byla oběti trestným činem způsobena (viz Grívna, T., Šámal, P., Válková, H. a kol.: Zákon o obětech trestných činů. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014). Uvedené lze dovodit též z obecného účelu tohoto zákona, kterým je (mimo jiné) zlepšení postavení osob poškozených trestným činem při uplatňování nároku na náhradu škody či nemajetkové újmy.“ K tomu následně v rozsudku ze dne 29. 1. 2019, čj. 9 As 423/2018-29, doplnil, že žalovaný „je při svém rozhodování vázán zásadou v pochybnostech ve prospěch oběti (in dubio pro victimae), neboť smyslem zákona je zmírnit dopady spáchaného trestného činu na život obětí a naplnit celosvětový trend posilování práv obětí zmíněný i v důvodové zprávě k zákonu. Navíc celý zákon o obětech trestných činů je koncipován tak, aby se postavení obětí trestných činů zlepšilo. Tyto výchozí principy subsidiarity, reparace a rozhodování ve prospěch obětí musí stěžovatel ve svém rozhodování ctít a dodržovat.“
29. Žalobce nejprve namítal překročení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí o jeho žádosti
30. Zákon o obětech trestných činů upravuje speciální lhůtu pro vydání rozhodnutí v § 30 odst. 3, kdy tato činí 3 měsíce od zahájení řízení, s tím, že za okolností uvedených pod písm. a) a b) tohoto ustanovení se lhůta přiměřeně prodlužuje. Tato lhůta je však svou povahou, stejně jako obecná lhůta pro vydání správních rozhodnutí upravená v § 71 správního řádu, lhůtou pořádkovou. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 18. 1. 2018, čj. 1 Azs 397/2017 – 3, u takových lhůt jejich nedodržení „samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost postupu správního orgánu ani

nezákonnost samotného rozhodnutí“. Jako obranu proti takovému postupu je možno využít institutu opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, případně žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. Shodně s žalovaným proto soud konstatuje, že překročení lhůty pro vydání rozhodnutí nezpůsobuje jeho nezákonnost. Tato námitka je tedy neopodstatněná.

31. Dále v druhém žalobním bodu žalobce namítal nesprávné zjištění skutkového stavu ve vztahu k tomu, zda je obětí ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů.
32. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel zejména z potvrzení o pracovní neschopnosti, lékařských zpráv a znaleckého posudku, pořízeného v rámci trestního řízení, a dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje příslušná kritéria, jelikož nebylo prokázáno, že omezení nebo znesnadnění obvyklého způsobu života žalobce v souvislosti s utrpěnými zraněními po spáchaném trestném trvalo min. zákonem předpokládané tři týdny, tedy 21 dní.
33. Soud zdůrazňuje, že hodnocení důkazů je věcí správního orgánu a je ovládáno zásadou volného hodnocení důkazů, vyjádřenou v § 50 odst. 4 správního řádu. Hodnocení důkazů je myšlenková činnost správního orgánu, kterou je provedeným důkazům přisuzována hodnota závažnosti pro rozhodnutí, hodnota zákonnosti a hodnota pravdivosti. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2005, č. j. 1 Afs 63/2004 - 66). Pokud je takové hodnocení důkazů provedeno řádně, nepřislouží soudu takto získané skutkové závěry měnit. Úlohou soudu je tedy pouze „posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Správní soudy posuzují mimo jiné i to, zda důkazy před správním orgánem byly provedeny v souladu se zákonem, nebo zda závěry, k nimž správní orgán dospěl, a které vyjádřil v důvodech svého rozhodnutí, mají v provedených důkazech logickou oporu.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, čj. 1 As 84/2009 - 77).
34. Soud však po přezkoumání napadeného rozhodnutí z výše uvedených hledisek neshledal, že by hodnocení důkazů provedené žalovaným bylo excesivní nebo vykazovalo znaky libovůle. Žalobce se mýlí, pokud uvádí, že žalovaný vyšel pouze z délky pracovní neschopnosti, která trvala 19 dní. Žalovaný řádně v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že ani z ostatních podkladů, jimiž provedl dokazování, neplyne, že by skutečné omezení obvyklého způsobu života trvalo déle. Naopak, z lékařských zpráv, které žalobce doložil na základě výzvy žalovaného, nemohl žalovaný učinit závěr, že žalobce byl dlouhodoběji omezen. Žalobce doložil pouze zprávu z chirurgického oddělení Nemocnice Na Františku, kde byl sice od 20. 12. 2014 do 21. 12. 2014 hospitalizován, ale následně byl propuštěn bez závažnějšího nálezu (pohmoždění měkkých tkání v obličeji, zlomenina nosních kostí s mírnou dislokací a neurologický nález po otřesu mozku negativní, jen s mírnou bolestí hlavy) a pouze s doporučením klidového režimu a kontroly na ORL v místě bydliště, a z ORL ambulance dne 21. 12. 2014, kde byly shledány mírné hematomy obou víček levého oka a fraktura nosních kůstek pouze s nepatrným posunem, na což byly žalobci doporučeny studené obklady a kontrola dle potřeby. Délka omezení na běžném

způsobu života nejméně tři týdny z těchto lékařských zpráv tedy neplyne. Žalovaný dále ze znaleckého posudku učinil zjištění, že žalobce byl omezen po dobu preventivní hospitalizace a nutností dodržovat následný klidový režim v délce cca 3 týdnů, přičemž pracovní neschopnost v délce 19 dnů odpovídá utrpěným zraněním. To, že by bylo z lékařského hlediska potřebné, aby klidový režim žalobce trval déle než uvedených 19 dnů, tedy že žalobce ukončil režim pracovní neschopnosti dříve na vlastní riziko, nebylo doloženo a z žádných podkladů obsažených ve správním spise to neplyne. Pokud tak žalobce klidový režim po 19 dnech ukončil, avšak žádné přetrvávající obtíže netvrdil ani nedoložil, není závěr žalovaného o nenaplnění definice ublížení na zdraví ve smyslu § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů nelogický nebo excesivní.

35. Neopodstatněnou rovněž soud shledal námitku, že žalovaný měl žalobce vyzvat k doplnění dokazování a nařídít ústní jednání ve věci, pokud neměl najisto postaveno, zda je žalobce obětí dle § 24 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů.
36. Správní orgán je při svém rozhodování vázán zejména základními zásadami správního řízení, mezi něž patří i zásada materiální pravdy upravená v § 3 správního řádu, dle níž postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. To znamená, že „[n]aplnění zásady materiální pravdy, vyjádřené shora citovaným ustanovením správního řádu vyžaduje, aby skutková stránka věci byla zjištěna dostatečně ve vztahu k řádnému posouzení a uplatnění zejména zásad legality (zákonnosti), přiměřenosti a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Pouze v takovém případě je možno považovat skutkový stav za dostatečně zjištěný.“ (SKULOVÁ, J. in Skulová, J. a kol. Správní právo procesní. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 71). Povinnost zjistit skutkovou stránku věci tak není bezmezná. Pokud správní orgán nemá na základě shromážděných podkladů větší pochyby o tom, že žádost není důvodná, není povinen dále doplňovat dokazování v takovém rozsahu, aby bylo do nejmenších důsledků vyloučeno, že by snad mohla být oprávněná. Takový postup by totiž neodpovídal jak účelnosti a hospodárnosti správního řízení, tak právě přiměřenosti rozhodování správního orgánu.
37. Jak soud zjistil z obsahu správního spisu, žalovaný řádně vyzval žalobce k doložení lékařských zpráv, tedy povinného důkazu, jak jej předpokládá § 31 odst. 3 zákona, a žalobce ty, které měl k dispozici, doložil. Pokud poté žalovaný na základě dosavadních shromážděných podkladů dospěl bez větších pochyb k závěru, že žalobce není oprávněnou osobou ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) zákona o obětech trestných činů, nebyl povinen znovu žalobce vyzývat k doplnění dalších podkladů a lékařských zpráv. Účelem správního řízení o žádosti totiž není jí za každou cenu vyhovět, jak snad předpokládá žalobce, ale zjistit stav věci tak, jak je, aby na základě něj mohlo být rozhodnuto, zda je možné žádosti vyhovět, či nikoli.
38. Soud pak konstatuje, že k tomu, aby se mohl odklonit od závěrů žalovaného o nesplnění kritérií oběti dle § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů, nepostačují ani tvrzení žalobce, která nově uplatnil v podané správní žalobě, ani jeho případný výsledek, který by měl tyto skutečnosti potvrdit. Jeho obtíže totiž nebyly objektivizovány žádným lékařským vyšetřením, resp. lékařskou zprávou ve smyslu § 31 odst. 3 zákona o obětech trestných činů, a soud tak pouze z výsledku

žalobce nemůže dojít k závěru, že skutečně měl obtíže a ty byly způsobily znesnadňovat obvyklý způsob života po dobu vyžadovanou v § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů. Proto soud návrh žalobce na provedení důkazu jeho účastnickým výsledkem pro nadbytečnost zamítl.

39. Dále žalobce namítal, že žalovaný měl vyjít z doby léčení, tak jak byla konstatována v popisu skutku trestního rozsudku, protože bylo další dokazování nadbytečné.
40. Soud však nemůže se žalobcem souhlasit. Žalovaný si ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu nemůže učinit úsudek pouze o tom, zda byl trestný čin spáchán a kdo za něj odpovídá. Závazný je tak pro něj výrok rozsudku, tedy skutkové okolnosti, které jsou popsány v jeho skutkové větě, včetně otázky vzniku škody (tj. jaký následek tímto skutkem poškozenému vznikl) a příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním a škodou za předpokladu, že způsobení škody je znakem skutkové podstaty trestného činu (srov. nálezy ÚS ze dne 8. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 1424/09 a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. 32 Cdo 685/2013). V daném případě Obvodní soud pro Prahu 1 v rozsudku ze dne 10. 9. 2015, sp. zn. 67 T 40/2015, dospěl k závěru, že odsouzený způsobil žalobci poranění hlavy, „přičemž tato zranění si vyžádala léčení v době nejméně 3 týdnů“, čímž spáchal přečin ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 tr. zákoníku. Co je ublížením na zdraví, přitom stanoví § 122 odst. 1 tr. zákoníku. Ten je vymezuje obdobně jako § 24 odst. 2 zákona o obětech trestných činů, kdy podstatným kritériem je znesnadnění obvyklého způsobu života oběti (poškozeného). Při posuzování délky jeho trvání však toto kritérium nelze bez dalšího volně zaměnit jak s délkou trvání pracovní neschopnosti, jak správně podotkl žalobce, tak s délkou léčení, jak v bohaté judikatuře dovodily zejména trestní soudy vyšších stupňů. Z ní soud cituje např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 5. 2003, sp. zn. 5 Tdo 504/2003, kde ten dovodil, že *„doba léčení je sice důležitým kritériem při posuzování pojmu ublížení na zdraví, není však kritériem jediným ani rozhodujícím, a proto zejména v případě méně závažného poranění sama o sobě nepostačuje k vyjádření následku, v němž má být spatřováno ublížení na zdraví ve smyslu § 221 odst. 1 tr. zák. (zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, účinný do 31. 12. 2009 – pozn. aut.). Existence takového následku může být odůvodněna jen komplexem všech zmíněných znaků, jimiž se ublížení na zdraví projevuje.“* Jelikož Obvodní soud pro Prahu 1 ve výroku rozsudku, konkrétně ve skutkové větě, nevymezil, po jakou dobu byl žalobci znesnadněn v důsledku spáchaného trestného činu obvyklý způsob života, ale uvedl pouze nezbytnou dobu léčení, kterou nelze s výše uvedeným zaměnit, nebyl žalovaný tímto v rámci napadeného rozhodnutí vázán a o příslušné době znesnadnění obvyklého způsobu života byl nejen oprávněn, ale dokonce povinen si učinit úsudek sám. Pokud k tomu provedl příslušné dokazování, nemohlo být tedy nadbytečné a nevhodné, jak namítá žalobce. Z obsahu napadeného rozhodnutí je přitom nepochybné, že žalovaný z tohoto výše uvedeného rozsudku vyšel, avšak nemohl mu ze shora popsaných důvodů postačovat k závěru, že žalobce naplnil kritéria pro přiznání peněžité pomoci dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o obětech trestných činů.
41. Soud se rovněž zabýval námitkou žalobce ve vztahu k nesprávnému právnímu posouzení žalovaného, zejména o tom, zda je žalobce obětí trestného činu ve smyslu předmětného zákona.
42. Soud k tomuto uvádí, že žalobce směřuje dvě různé kategorie, a to je oběť trestného činu ve smyslu § 2 odst. 2 zákona a osoba oprávněná k poskytnutí peněžité pomoci ve

smyslu § 24 zákona. Tyto kategorie však nejsou svým rozsahem shodné. Ne každá osoba, která je obětí trestného činu dle § 2 odst. 2 zákona o obětech trestných činů, splňuje zároveň podmínky pro poskytnutí peněžité pomoci. Ta je totiž pouze jedním z druhů pomoci, kterou podle zákona stát a akreditované organizace obětem trestných činů poskytují (odborná pomoc, poskytování dostatečných informací, ochrana soukromí, ochrana před druhotnou újmou, peněžitá pomoc). Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí nijak nezpochybňuje, že žalobci byla trestným činem způsobena újma nebo že mu bylo ublíženo na zdraví ve smyslu tr. zákoníku. Rovněž však musí pečlivě posuzovat, zda žalobci vzniklo právo na poskytnutí peněžité pomoci dle § 24 až § 37 zákona o obětech trestných činů. Na základě skutkových zjištění, jejichž řádným opatřením se soud zabýval již výše, pak žalovaný posoudil, zda žalobce splňuje podmínky poskytnutí peněžité pomoci, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není, neboť žalobce nenaplnuje kritéria uvedená v § 24 odst. 1 písm. a), odst. 2 zákona o obětech trestných činů, kdy mu nebylo ublíženo na zdraví ve smyslu tohoto ustanovení. Tomuto právnímu posouzení nemůže soud vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu ničeho vytknout.

43. S ohledem na shora uvedené pak soud nepovažoval za potřebné se zabývat námitkou jasného vyčíslení výše škody, která žalobci vznikla a v jejíž výši mu měla být peněžitá pomoc poskytnuta, jelikož souhlasil se závěrem žalovaného, že žalobci vůbec nevznikl na tuto peněžitou pomoc nárok.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

44. Vzhledem k všemu výše uvedenému soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
45. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jelikož žalobce byl ve věci neúspěšný a žalovanému nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 1. června 2020

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu